

ÖĞRETMEN ADAYLARININ SINIF YÖNETİMİ YETERLİKLERİ İLE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ¹

İsmail KINAY

Arş. Gör. Dr., Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,
ismailkinay84@gmail.com

Zakir ELÇİÇEK

Arş. Gör., Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,
zakir.elcicek@dicle.edu.tr

Behçet ORAL

Prof. Dr., Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,
oralbehcet@dicle.edu.tr

ÖZ

Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlikleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2012-2013 Öğretim yılında (Bahar Döneminde) Dicle üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesinde okuyan ve okul deneyimi dersini başarı ile tamamlamış 177 (% 56.5) kadın 136 (43.5) erkek toplam 313 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen “Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Yeterlik Ölçeği (ÖASYÖ)” ve Semerci (1999) tarafından geliştirilen “Öğrencilerin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum Ölçeği (ÖÖMTÖ)” kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler için frekans, ortalama, standart sapma, Pearson Korelasyon katsayısı ve basit regresyon analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler SPSS 20 paket programından yararlanılarak yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterliklerinin davranış yönetimi boyutu dışındaki tüm boyutlarda ve ölçek toplamında yüksek düzeyde; davranış yönetimi boyutunda ise orta düzeyde olduğu bulunmuştur. Ayrıca öğretmen adaylarının ÖÖMTÖ’den aldıkları puanlar ile ÖASYÖ ve tüm alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Son olarak öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterliklerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının anlamlı bir yordayıcısı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tutum, sınıf yönetimi, sınıf yönetimi yeterliği, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum.

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN PROSPECTIVE TEACHERS' CLASS MANAGEMENT COMPETENCIES AND THEIR ATTITUDES TOWARDS TEACHING PROFESSION

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the relationship between of prospective teachers' classroom management competencies and their attitudes towards teaching profession. The research was conducted in the relational survey model. The working group of the research were of 177 (56.5%) female and 136 (43.5) men total 313 prospective teachers who had succeeded

¹ Bu çalışma 11-13 Eylül 2014 tarihleri arasında düzenlenen EYFOR 5'te sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

school experience course in Ziya Gökalp Education Department of Dicle University in 2012 – 2013 Education year (spring semester). As data collection tools "The Prospective Teachers' Classroom Management Competency Scale (PTCMES)" developed by the researchers and "The Scale of Students' Attitudes Towards Teaching Profession (SSATTP)" developed by Semerci (1999) were used. For the data obtained in the study; frequency, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient and simple analysis techniques were used. These analyzes were performed using the SPSS 20 software program. As a result of the study, it is found that the prospective teachers' classroom management competence, except behavior management dimension, in all dimensions and in total scale is high level; in the behavior management dimension is moderate level. In addition, a positive significant relationship was detected between the scores of prospective teachers ÖÖMTÖ and all subscales of ÖASYÖ. Finally, prospective teachers' classroom management competence is determined to be a significant predictor of attitudes towards the teaching profession.

Keywords: Attitude, classroom management, classroom management efficacy, attitudes towards the teaching profession.

1. GİRİŞ

Sınıf eğitim-öğretim faaliyetlerinin ilk basamağıdır. Belirli özellikleri benzer olan insanların oluşturduğu grup olan sınıf; iyi veya kötü bir yönetimle, eğitim mekanizmasının çıktılarına doğrudan etki edilebilir en küçük sistemlerden birisidir (Başar, 2004). İyi bir eğitim ve öğretim ortamının hazırlanmasının bir anlamda en küçük kitle birimi olan sınıfın iyi yönetilmesi ciddi bir uzmanlık bilgisi gerektirmektedir.

Sınıf öğrencilerle günün önemli bir zaman diliminde yüz yüze olunan bir yerdir. Sınıfın içinde öğretmen, öğrenci, program ve kaynaklar yer almaktadır. Sınıfın organizasyonu ve yönetimi öğretmenin sorumluluk alanı içinde olmaktadır. Sınıftaki kaynakların, insanların ve zamanın yönetilmesi dikkat ve önem isteyen ciddi ve hassas bir durumdur. Bir anlamda eğitim yönetiminin kalitesi sınıf yönetiminin kalitesiyle doğru orantılıdır. Öğretmene etkili bir sınıf yönetiminin düzenlenmesinde ve yürütülmesinde çok büyük sorumluluklar düşer. Öğrencilerin ilgi, beklenti ve gereksinimlerini tanımak, etkili bir sınıf yönetimi için gereklidir (Yalçınkaya ve Tombul, 2002).

Sınıf yönetimi eğitim yönetimi sıra dizininin ilk ve en temel taşıdır (Başar, 2004). Sınıf yönetimi, sınıf kurallarının belirlenmesi, uygun bir sınıf düzeninin oluşturulması, öğretimin ve zamanın etkili bir şekilde yönetilmesi ve öğrenci davranışlarının denetlenerek olumlu bir öğrenme ikliminin geliştirilmesi sürecidir (Çelik, 2002).

İyi bir sınıf yönetimi için öğretmen bir orkestra şefi gibi öğrencilerini yönlendirmeli ve yönetmelidir. Ayrıca iyi bir sınıf yönetimiyle öğretmen öğrencilerin istenmeyen davranışlarıyla çok fazla muhatap olmadan problemlerin üstesinden gelebilir (Wragg ve Wragg, 1998). Bunun için de öğretmen; iletişimden motivasyona, etkili öğretimden estetik düşünceye kadar birçok konuda ciddi yeterliklere sahip olması gerekmektedir. Tüm bu yeterliklerin etkililiğinde öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumları önemlidir. Günlük hayatta herhangi bir işe yönelik tutumun yapılan işteki başarı ve motivasyona etkisi olduğu gibi, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum da meslekte önemli bir yer teşkil eden sınıf yönetimine etki edeceği düşünülmektedir. Bu nedenle tutum ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu da kısaca irdelemek yerinde olacaktır.

Tutum, bireyin kendine veya çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu, ya da olaya karşı deneyim, bilgi, duygu ve güdülerine (motivation) dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir. Tutum, kişinin, bir nesne, kişi ya da durumla ilişki kurma anında, davranışa geçme öncesinde aldığı tavır, ortaya koyduğu duruş, başka bir deyişle eyleme hazırlanma ya da hazır durma hali olarak nitelendirilebilir (Ahmad ve Sahak, 2009; İnceoğlu, 2010). Tutum, yaşantı yoluyla öğrenilir ve kişinin karakterini, duygu düşüncelerini, amaç ve davranışlarını yönlendirir ve yansıtır (Baykara Pehlivan, 2010). Kişinin karşılaştığı olumlu veya olumsuz tecrübeler, o duruma yönelik tutumunu çoğu zaman etkiler ve şekillendirir. Dolayısıyla kişinin birçok şeye karşı tutumu zamanla değişebilir veya daha da pekişebilir.

Bir tutumun bilinmesi, ona bağlı birçok davranışın bilinmesini sağlayacaktır. Tutum değişkeniyle bu kadar ilgilenmesinin nedeni tutumların davranışları gerçekten etkilediği varsayımdır (Tavşancıl, 2010). Ayrıca yapılan birçok çalışma tutumların başarıyı etkilediği ve başarıdan etkilendiğini göstermektedir (Papanastasiou, 2002).

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları oldukça önemlidir. Çünkü gelecekte yapacakları işe yönelik tutumları o işin kalitesini ve sonuçlarını doğrudan şekillendirecektir. Öğretmen yetiştirme programlarının öğretmen adaylarında olumlu yönde inanç ve tutum değişiklikleri hedeflediği düşünülebilir. Dolayısıyla öğretmen adaylarına lisans eğitimi sırasında sahip oldukları inanç ve tutumların, meslek hayatlarında sınıflarındaki davranışlarını etkileyebileceğini açıklamak gereklidir. Öğretmenlik mesleği, mesleğe karşı ciddi anlamda olumlu tutum ve meslek aşkı gerektiren bir iştir (Maliki, 2013). Herhangi bir öğretmenlik lisans programına tesadüfen ya da istemeyerek girmiş, bir öğretmen olarak kendini yeterli hissetmeyen, okumayı ve öğrenmeyi sevmeyen, öğrencilerle birlikte olmaktan hoşlanmayan bir öğretmen adayından zaman içerisinde nitelikli eğitim hizmeti ya da iş doyumunu beklemek hayalcilik olur (Bümen ve Özyayın, 2013). Ayrıca öğretmen adaylarının mesleğe yönelik ve kişisel tutumları meslek hayatlarına önemli ölçüde yansımaktadır. Öğretmenlerin tutumları çok çeşitlilik arz etmekte ve bu tutumlar öğrenci eksikliklerini giderme yöntemlerine, öğretme yöntemlerine ve sınıf yönetimine doğrudan yansımaktadır. Bu durum öğretmenlerin aile ve kültür yapıları ve okuma alışkanlıkları ve geçmişteki kazanımlarıyla ilişkilidir (Babu ve Raju, 2013). Bu da öğretmenlerin özellikle öğrenim hayatları boyunca edindikleri tecrübelerin önemini ortaya koymaktadır.

Nitelikli öğretmen yetiştirmenin önemli noktalarından biri olan öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu etkileyen birçok değişkenden (öğretmen adaylarının cinsiyetleri, öğrenim gördükleri programların türleri ve öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri vb.) bahsedilebilir (Özden, Konedralı ve Zeki, 2010; Oral, 2004; Çetinkaya, 2009). Bununla birlikte öğretmenlik mesleğinin önemli bir zamanının geçeceği yer olan sınıfın yönetilmesine yönelik öğretmen adaylarının yeterlikleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumun bir ilişki arz edeceği söylenebilir. Genel anlamda öğretmenlik mesleğiyle ilgili yetersizlik ve hazırlıksız olma durumunun mesleğe yönelik tutumu olumsuz anlamda etkilediği tespit edilmiştir (Sharbain ve Tan, 2012). Fakat doğrudan sınıf yönetimi yeterlikleri ile ilgili bu anlamda bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu bağlamda, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlikleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesiyle bu durum ortaya konularak buna yönelik yapılabileceklerin değerlendirilmesi açısından önem arz etmektedir.

1.1.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlikleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- 1.Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları hangi düzeydedir?
- 2.Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlikleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- 3.Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlikleri öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını anlamlı bir şekilde yordamakta mıdır?

2. YÖNTEM

2.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırma ilişkiyel tarama modelinde yapılmıştır. İlişkiyel tarama modeli “İki ve daha çok sayıda değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir.” (Karasar, 2009:81). Bu çalışmada da öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlikleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki belirlenmeye çalışılmıştır.

2.2.Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2012-2013 Öğretim yılında (Bahar Döneminde) Dicle üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesinde okuyan ve okul deneyimi dersini başarı ile tamamlamış 177 (% 56.5) kadın 136 (43.5) erkek toplam 313 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Bu gruptaki öğretmen adayları anabilim dallarına göre 20 (%6.4) Biyoloji eğitimi, 32 (10.2) Resim-İş Eğitimi, 27 (%8.6) Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi, 24 (%7.7) İlköğretim Matematik Öğretmenliği, 41 (%13.1) İngilizce Öğretmenliği, 59 (%18.8) Sınıf Öğretmenliği, 39 (%12.5) Türkçe Öğretmenliği, 52 (%16.6) Okulöncesi Öğretmenliği, 19 (%6.1) Kimya Öğretmenliği şeklinde bir dağılım göstermektedir.

2.3.Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen “Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Yeterlik Ölçeği (ÖASYÖ)” ve Semerci (1999) tarafından geliştirilen “Öğrencilerin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum Ölçeği (ÖÖMTÖ)” kullanılmıştır.

ÖASYÖ, “İlişki Yönetimi”, “Öğretimin Yönetimi”, “Davranış Yönetimi”, “Fiziksel Düzen Yönetimi”, “Zaman Yönetimi” olmak üzere 5 boyut ve 30 maddeden oluşmaktadır. ÖASYÖ'nün güvenilirlik çalışmasında iç tutarlık yöntemi kullanılmıştır. Hesaplanan iç tutarlık (Cronbach Alpha) güvenilirlik katsayısı ölçeğin tamamı için .87 ve

ölçeğin “ilişki yönetimi” boyutu için .84, “öğretimin yönetimi” boyutu için .84, “davranış yönetimi” boyutu için .60, “fiziksel düzen yönetimi” boyutu için .76 ve “zaman yönetimi” boyutu için ise .57 olarak tespit edilmiştir.

ÖÖMTÖ, 22 olumlu ve 8 olumsuz olmak üzere 30 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin orijinal formunun Cronbach Alpha iç tutarlık güvenirlik katsayısı .68 olarak hesaplanmıştır (Semerci, 1999). Bu araştırmada ise Cronbach Alpha iç tutarlık güvenirlik katsayısı .91 olarak bulunmuştur.

2.4. Veri Analizi

Araştırmada elde edilen veriler için frekans, ortama, standart sapma, Pearson Korelasyon katsayısı ve basit regresyon analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler SPSS 20 paket programından yararlanılarak yapılmıştır.

Ölçeklerin seçenek sınırları ve puan düzeyleri aşağıdaki şekilde gösterilmiştir.

Çok düşük	1.00-1.80
Düşük	1.81-2.60
Orta	2.61-3.40
Yüksek	3.41-4.20
Çok Yüksek	4.21-5.00

3. BULGULAR

Araştırmanın bulguları araştırma alt problemlerine göre sıralanmıştır. Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının düzeyleri ile ilgili bulgular Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Öğretmen Adaylarının ÖASYÖ ve ÖÖMTÖ’den Aldıkları Puanlara İlişkin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Ölçek	n	\bar{X}	ss
İlişki Yönetimi	313	3.88	.70
Öğretimin Yönetimi	313	3.86	.72
Davranış Yönetimi	313	3.15	.78
Fiziksel Düzen Yönetimi	313	3.88	.70
Zaman Yönetimi	313	3.71	.76
ÖASYÖ	313	3.63	.49
ÖÖMTÖ	313	3.98	.66

Tablo 1 incelendiğinde öğretmen adaylarının ÖASYÖ'den aldıkları puanların ortalaması "Davranış Yönetimi" alt boyutu dışındaki tüm alt boyutlarda ve toplam puanda ($3.41 < X < 4.20$) yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Ancak "Davranış Yönetimi" alt boyutu için ($2.61 < X < 3.40$) orta düzeydedir. Bununla birlikte öğretmen adaylarının ÖÖMTÖ'den aldıkları puanların ortalaması ($3.41 < X < 4.20$) yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur.

Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlikleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığına ilişkin bulgular Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının ÖASYÖ ile ÖÖMTÖ'den Aldıkları Puanlar Arasındaki İlişkiye Ait Pearson Korelasyon Analiz Sonuçları

	ÖASYÖ	İlişki Yön.	Öğreti-min Yön.	Davranış Yön.	Fiziksel Düzen Yön.	Zaman Yön.
ÖÖMTÖ	.585**	.387**	.443**	.254**	.387**	.425**

*p<.05, **p<.01

Tablo 2 incelendiğinde öğretmen adaylarının ÖÖMTÖ'den aldıkları puanlar ile ÖASYÖ ve tüm alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Ayrıca ÖÖMTÖ'den alınan puan ile en yüksek ilişki ÖASYÖ'den alınan toplama puan arasında olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterliklerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını anlamlı bir şekilde yordayıp yordamadığına ilişkin bulgular Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumun Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	B	Standart Hata	β	t	p
Sabit	1.076	.231	.585	4.59	.000
ÖASYÖ	.800	.063		12.707	.000

R = .585, R² = .342, F = 161.469, P = .000

Tablo 3 incelendiğinde öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterliklerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının anlamlı ($F_{(1, 311)} = 161.469, p=.000<.05$) bir yordayıcısı olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin varyansın yaklaşık %34'ü sınıf yönetimi yeterlikleri ile açıklanmaktadır.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Genel anlamda araştırma sonuçlarına bakıldığında öğretmen adaylarının hem sınıf yönetimi yeterliklerinin hem de öğretmenliğe yönelik tutumlarının yüksek düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlikleri ile öğretmenliğe yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş ve sınıf yönetimi yeterliklerinin öğretmenliğe yönelik tutumun, anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Alt problemlere göre ise sonuçlar şu şekilde değerlendirilebilir:

Araştırmanın birinci alt problemine bakıldığında öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterliklerinin davranış yönetimi boyutu dışındaki tüm boyutlarda ve ölçek toplamında yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Davranış yönetimi boyutunda ise öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterliklerinin orta düzeyde olduğu saptanmıştır. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının da yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Demirtaş (2012) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterliklerinin oldukça yüksek düzeyde sahip gördükleri sonucu ortaya çıkmıştır. Bümen ve Özaydın (2013)'in yaptığı çalışmada ise öğretmen adaylarının özyeterlik ölçeğindeki "sınıf yönetiminde özyeterlik" boyutuna ilişkin sonuçlar değerlendirildiğinde; lisansın 4 yılına ilişkin sonuçlara göre öğretmen adaylarının sınıf yönetiminde özyeterliğe ilişkin puanların yıllara göre anlamlı bir artış göstermesiyle birlikte aritmetik ortalamalar sınıf yönetiminde özyeterliğe ilişkin puanların oldukça yeterli düzeyine karşılık geldiği (Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya, 2005) dolayısıyla bu anlamda "sınıf yönetimi özyeterliğin" oldukça yeterli düzeyde olduğu görülmektedir. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlara ilişkin sonuçlara bakıldığında bu durumun aksine yıllara göre anlamlı bir artış görülmezken tutumların yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Terzi ve Tezci (2007)'nin yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının genel anlamda öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğu (katılıyorum düzeyinde) ve dolayısıyla araştırma sonuçlarını desteklediği görülmektedir. Yine Can (2010)'ın tezsiz yüksek lisans öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada da araştırma sonuçlarını destekler nitelikte, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumun oldukça yüksek düzeyde çıktığı görülmüştür.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgular incelendiğinde öğretmen adaylarının ÖÖMTÖ'den aldıkları puanlar ile ÖASYÖ ve tüm alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlikleri arttıkça gelecekte öğretmenlik mesleğinde kendilerinin daha başarılı olabileceklerine yönelik algılarının artması beklenir. Bu algı da onların mesleğe yönelik olumlu tutum geliştirmelerine etki yapabilir. Oğuz ve Topkaya (2008); Arastaman (2013); Seçkin ve Başbay (2013); Demirtaş, Cömert ve Özer (2011) yaptıkları çalışmalarda özyeterlik inancının sınıf yönetimi alt boyutu ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler tespit etmişlerdir.

Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin bulgular incelendiğinde öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterliklerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının anlamlı bir yordayıcısı olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin varyansın yaklaşık %34'ü sınıf yönetimi yeterlikleri ile açıklandığı tespit edilmiştir. Bu da öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterliklerinin öğretmenlik

mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkisinin olduğunu göstermektedir. Öğretmen yeterlikleri öğretmenlerin davranışlarını etkiler (Özkaya, 2013). Bundan dolayı öğretmen adaylarının hizmet öncesi kazandığı sınıf yönetimi yeterliğindeki değişimin duyuşsal davranışlardan olan tutumu etkilemesi beklenir. Çünkü yapılan birçok çalışma tutumların başarıyı etkilediği ve başarıdan etkilendiğini göstermektedir (Papanastasiou, 2002). Ayrıca Özdemir (2014) yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının akademik başarı ortalamaları ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında anlamlı ve olumlu bir ilişki bulmuştur.

5. ÖNERİLER

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ışığında aşağıdaki öneriler yapılmıştır.

1. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını geliştirilmesi için sınıf yönetimi yeterliklerinin gelişimine katkı sağlayabilecek (sınıf yönetimi, okul deneyimi vb.) derslerin öğrencilerin daha etkin olabileceği şekilde yürütülmelidir
2. Öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet sonrası sınıf yönetimi yeterliği ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin değişimini inceleyen boylamsal araştırmalar yapılabilir.
3. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının nedenlerini daha derinlemesine ortaya koyan nitel araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Ahmad, A., & Sahak, R. (2009). Teacher-student attachment and teachers' attitudes towards work. *Jurnal Pendidik dan Pendidikan*, 24, 55-72.
- Arastaman, G. (2013). Eğitim ve fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin öz-yeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 14(2), 205-217.
- Babu, B. P., & Raju, T. J. M. S. (2013). Attitude of student teachers towards their profession. *International Journal of Social Science & Interdisciplinary Research*, 2(1), 1-6.
- Başar, H. (2004). Sınıf yönetimi (11. Baskı), Anı Yayınları, Ankara
- Baykara Pehlivan, K. (2010). Öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online*, 9(2), 749-763.
- Bümen, N. T., & Özaydın, T. E. (2013). Adaylıktan göreve öğretmen özyeterliği ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlardaki değişimler. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 109-125.
- Can, Ş. (2010). Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (24), 13-28.
- Çapa, Y., Çakıroğlu, J., & Sarıkaya, H. (2005). The development and validation of a Turkish version of teachers' sense of efficacy scale. *Eğitim ve Bilim (Education and Science)*, 30(137), 74-81.
- Çelik, V. (2002). Sınıf yönetimi, Nobel Yayınları, Ankara.

- Çetinkaya, Z. (2009). Türkçe öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *İlköğretim Online*, 8(2), 298-305. www.ilkogretim-online.org.tr
- Demirtaş, H., Cömert, M. ve Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının özyeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 96-111.
- Demirtaş, Z. (2012). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin algılarına göre kendi sınıf yönetimi yeterlik düzeyleri. *e-Journal of New World Sciences Academy (NWSA-EDUCATION SCIENCES)*, 7(1), 380-388. www.newwsa.com, 03.11.2014.
- İnceoğlu, M. (2010). *Tutum algı iletişim* (5. Baskı), Beykent Üniversitesi Yayınevi, İstanbul, 2010
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi* (19. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Maliki, A. E. (2013). Attitudes towards the teaching profession of students from the faculty of education, Niger Delta University. *International Journal of Social Science Research*, 1(1), 11-18.
- Oğuz, A. ve Topkaya, N. (2008). Ortaöğretim alan öğretmenliği öğrencilerinin öğretmen özyeterlik inançları ile öğretmenliğe ilişkin tutumları. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, 14, 1-20.
- Oral, B. (2004). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim Araştırmaları Eurasian Journal of Educational Research*, 15, 88-98.
- Özdemir, V. (2014). İngiliz dili eğitimi programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının bazı sosyo-demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (15), 16-28
- Özder, H., Konedralı, G. & Zeki, C. P. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice]*, 16(2), 253-275.
- Özkaya, M. (2013). Literatür ışığında öğretmen davranışları. *EKEV Akademi Dergisi*, 17(56), 399-408.
- Papanastasiou, C. (2002). School, teaching and family influence on student attitudes toward science: based on TIMSS data for Cyprus. *Studies in Educational Evaluation*, 28, 71-86.
- Seçkin, A. ve Başbay, M. (2013). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin özyeterlik inançlarının incelenmesi. *Turkish Studies*, 8(8), 253-270.
- Semerci, N (1999). Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ölçeği. *Eğitim ve Bilim*, 23(111), 51-55.
- Sharbain, I. H. A., & Tan, K. E. (2012). pre-service teachers' level of competence and their attitudes towards the teaching profession. *Asian Journal of Social Sciences & Humanities*, 1(3), 14-22.
- Tavşancıl, E. (2010). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Terzi, A. R., & Tezci, E. (2007). Necatibey Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 52(52), 593-614.
- Wragg, E. C. ve Wragg, C. M. (1998). *Classroom management research in the United Kingdom*. Eric Document
- Yalçınkaya, M. ve Tombul, Y. (2002). İlköğretim okulu sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin algı ve gözlemler. *Ege Eğitim Dergisi*. (1), 2: 1-10.

EXTENDED ABSTRACT**Introduction****Aim of the Research**

The aim of this research is determine the relationship between prospective teachers' competencies of classroom management and their attitudes towards the teaching profession. For the purpose of that aim the answers of the following questions are tried to be find.

1. In what level are the prospective teachers' classroom management competencies and their attitudes towards the teaching profession?
2. Is there any significant relationship between prospective teachers' competencies of classroom management and their attitudes towards the teaching profession?
3. Do the prospective teachers' competencies of classroom management predict their attitudes towards the teaching profession?

Method**Model of the Research**

This study was conducted in the relational survey model.

Research Group

The research group of the study is 177 (%56.5) women and 136 (%43.5) men totally 313 students who completed the school experience course successfully and are studying at the Ziya Gokalp Educational Faculty of Dicle University in 2012-2013 academic year. The students of this group show such a distribution; 20 (6.4%) Biology Education, 32 (10.2%) Arts and Crafts Education, 27 (8.6%) Turkish Language and Literature Education, 24 (7.7%) Elementary Mathematic Education, 41 (13.1%) English Language Teaching, 59 (18.8%) Classroom Teaching, 39 (12.5%) Turkish Language Teaching, 52 (16.6%) Preschool Teaching, 19 (6.1%) Chemistry Teaching.

Data Collection Tool

As data collection tools "Prospective Teachers' Classroom Management Competency Scale (PTCMCS)" developed by the researchers and "Students' Attitudes towards Teaching Profession Scale (SATTPS)" developed by Semerci (1999) were used. PTCMCS consists of 30 items and 5 dimensions like "Relationship Management", "Education Management", "Behavior Management", "Physical Layout Management" and "Time Management". For reliability analysis of PTCMCS internal consistency is used. The calculated internal consistency (Cronbach Alpha) for the entire scale is .87, for the dimension of "Relationship Management" is .84, for the dimension of

" Education Management " is .84, for the dimension of "Behavior Management" is .60, for the dimension of "Physical Layout Management" is .76, for the dimension of "Time Management" is .57.

SATTPS is composed of total 30 items including 22 positive and 8 negative. Cronbach's alpha internal consistency reliability coefficient of the original form of the scale was calculated as .68 (Semerci, 1999). In this study, Cronbach's alpha internal consistency reliability coefficient is found to be .91.

Data Analysis

For the data obtained in the research; frequency, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient and regression analysis techniques were used. This analysis was performed using the SPSS 20 software program.

Findings

When the first sub-problem is examined, it is seen that prospective teachers' average of the scores taken by the PTCMCS except from the sub-dimension of "Behavior Management" in all sub-dimensions and in total score is high level ($3.41 < \bar{X} < 4.20$). However, for sub-dimension of the "Behavior Management" is moderate ($2.61 < \bar{X} < 3.40$). Prospective teachers' average of the scores taken by the SATTPS is found to be high level ($3.41 < \bar{X} < 4.20$).

When the findings of second sub-problem are examined, between the prospective teachers' scores of PTCMCS and SATTPS and in all sub-dimensions, positive significant relationships are identified. Also, the highest correlation with scores from SATTPS was determined to be between total points from PTCMCS.

When the findings of third sub-problem are examined it is seen that the prospective teachers' competencies of classroom management is a significant predict ($f_{(1, 311)} = 161.469, p=.000<.05$) for their attitudes towards the teaching profession. In addition, approximately 34% of the variance of prospective teachers' attitudes towards the teaching profession is explained by teachers' classroom management competencies.

Results, Discussion and Recommendations

According to the sub-problems the results are evaluated as follows:

When we look at the first sub-problem of the study in total scale and in all the dimensions except the dimension of "Behavior Management" prospective teachers' classroom competencies are identified as high level. In the dimension of "Behavior Management" prospective teachers' classroom competencies are identified as moderate level. Prospective teachers' attitudes towards teaching profession are determined to be high level.

When we look at the second sub-problem of the study positive significant relationship is identified between the prospective teachers' scores from PTCMCS and scores of SATTPS and in all sub- dimensions. When the prospective teachers' classroom management competencies increase their perceptions of being successful in the future in terms of teaching profession is expected to increase. This perception can also affect to develop positive attitude towards their profession. Oğuz and Topkaya (2008); Arastaman (2013); Seçkin and Başbay (2013); Demirtaş, Cömert and Özer (2011) identified positive significant relationship between classroom management sub-dimension of self-efficacy and their attitudes towards teaching profession.

When the findings of the third sub-problem of the study are examined it is identified that the prospective teachers' competencies of classroom management are significant predictor of their attitudes towards teaching profession. . In addition, approximately 34% of the variance of prospective teachers' attitudes towards the teaching profession is explained by teachers' classroom management competencies. This shows that prospective teachers' classroom management competencies have effects on their attitudes towards teaching profession. Teacher competencies affect teacher behaviors (Özkaya, 2013). Therefore, the change in the classroom management competencies that the prospective teachers have before the service is expected to influence the attitude which is from emotional behaviors. Because, so many study indicate that attitudes affect and is affected by success (Papanastasiou, 2002).

In the light of the findings of the research the following suggestions are made,

1. To develop the prospective teachers' attitudes towards teaching profession the courses (classroom management, school experience etc.) that can develop their classroom management competencies should carried more effectively so that the students can be more active.
2. Longitudinal studies examining the relationship between the changes in teachers' attitudes towards teaching profession and classroom management in service and pre-service.
3. The qualitative research that revealing the reasons of prospective teachers' attitudes towards teaching profession can be done.